

ЋИРИЛИЈАДА

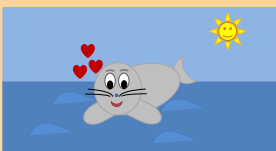
2

У авантуру са штампаним словима
српске ћирилице

ĆIRILIJADA

2

U avanturu sa štampanim slovima
srpske ćirilice

www.slovce.com

УЗРАСТ
UZRAST
8+

Tekst i dizajn/Text and design:

Dragana Mijatović-Jovanović

© 2011 Dragana Mijatović-Jovanović, the Netherlands

Ilustracije/ Illustrations:

Microsoft® Office PowerPoint®2007 (12.0.6557.5001)SP2
MSO (12.0.6562.5003)
Part of Microsoft Office Enterprise 2007
© 2006 Microsoft Corporation. All rights reserved.

Komercijalna distribucija ovog materijala ili bilo kog njegovog dela nije dozvoljena.

Use of this study material or any part of it for commercial purposes is not allowed.

АЗБУКА

Утврђен редослед слова у ћирилици се зове **Азбука**.

А а	Н н
Б б	Њ њ
В в	О о
Г г	П п
Д д	Р р
Ђ ђ	С с
Е е	Т т
Ж ж	Ћ ћ
З з	У у
И и	Ф ф
Ј ј	Х х
К к	Ц ц
Л л	Ч ч
Љ љ	Ѣ ѣ
М м	Ш ш

УВОД

Сад, кад знаш сва штампана слова, крени у нову авантуру – вежбај их уз помоћ нових вежбица.

1. Песмица

Препиши песму ћирилицом.

Nije pravo

Nije pravo, seko
Sama srčeš mleko,

A sirota cica,
To joj glad golica.

I ona bi htela
Tog napitka bela.

Tebi dade mati,
Ti ćeš cici dati.

Da budete siti
I cicuška i ti.

СТИХ

↓
строфа

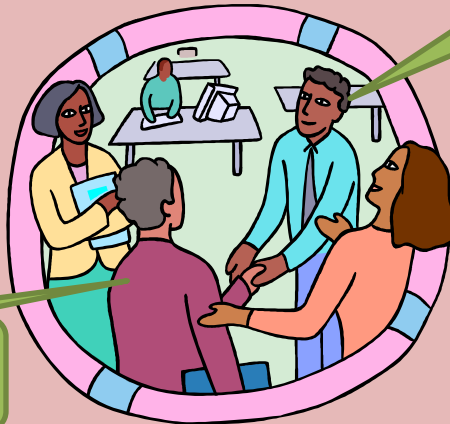
Јован Јовановић-Змај

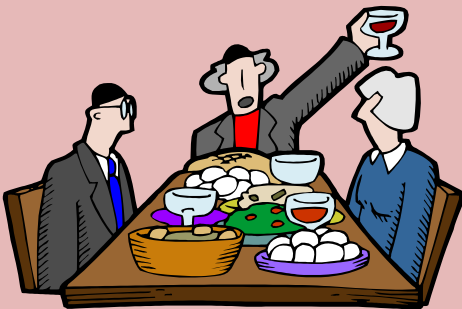
↓
песник

2. Лепи манири

У облачиће препиши одговарајући текст из ове листе:

Изволи! Хвала! Наздравље! Живели! Хвала! Честитам!

3. Буди детектив

Помози учитељици да врати торбу.

Деца су кренула на излет са новом учитељицом. Једна девојчица је заборавила торбу у школи. На торби пише њено име - Мира. Учитељица не зна још сва имена деце. Сетила се да Мира увек носи кикице. Приметила је и да Мира увек има мајицу исте боје као и гумице у коси.

Да ли ти знаш ко је Мира? Пронађи је на слици и заокружи је.

4. Род именица

ИМЕНИЦЕ су речи којима се именују бића, предмети и појаве.

Све именице се у српском језику могу поделити по роду на мушки, женски и средњи. Види пример.

мушки род (ТАЈ)	женски род (ТА)	средњи род (ТО)
човек	жена	дете
камен	трава	пиле
доручак	вода	одело

Ког рода су ове именице? Напиши испред сваке именице ТАЈ, ТА или ТО.

Да ли на језику земље у којој живиш именице имају родове?

5. Број именица

Већина именица може да има јединину и множину.

Допуни табелу.

једнина	множина
 петао	 петлови
 крава	 краве
 веверица	 веверице
 књига	 књиге

Неке именице имају нешто другачију множину.
Заокружи тачан облик множине, као на примеру.

једнина	множина
пас	пси пасови
коњ	коњови коњи
теле	телад телићи
миш	мишеви мишови

6.

На слово на слово

У табели је дато неколико слова. Напиши називе биљака, животиња и предмета која почињу тим словима, као на примеру.

слово	биљка	животиња	предмет
К	камилица 	камила 	кавез
М			
Р			
С			
Т			

Овде нацртај своју омиљену животињу.

7. Заменице

ЗАМЕНИЦЕ су речи које замењују имена бића и предмета.

Примери:

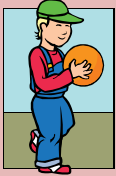
Ја сам написала задатак, а ти га реши.

Заменицу **ЈА** употребљава онај ко говори уместо свог имена.

ТИ кажеш ономе коме се обраћаш. Ако се обраћаш некоме из поштовања, кажеш **ВИ**.

Када причамо о неком, кажемо **ОН** за мушки род, **ОНА** за женски род и **ОНО** за средњи род.

Он (дечак)
носи
лопту.

Она
(девојчица)
се љуља.

Оно
(куче)
гледа.

У множини кажемо **ОНИ** за мушки род, **ОНЕ** за женски род и **ОНА** за средњи род.

Они
(дечаџи)
играју
рагби.

Оне (жене)
певају.

Она (деџа)
се играју.

једнина	множина
ЈА	МИ
ТИ	ВИ
ОН, ОНА, ОНО	ОНИ, ОНЕ, ОНА

8. Интервју

У реченице додај знаке који недостају:

. ? ! , :

Водитељка: Данас разговарамо са господином
Станковићем

Добар дан господине Станковићу

Уметник: Добар дан

Водитељка: Пуно људи је посетило Вашу изложбу
Да ли сте Ви задовољни посетом

Уметник: Да врло сам задовољан

Водитељка: Где ће бити одржане остале Ваше
изложбе

Уметник: Биће одржане у Паризу Риму и Венецији

Водитељка: Желим Вам пуно успеха

Уметник: Хвала

До виђења

Примети: Из поштовања,
кад се водитељка обраћа
господину Станковићу,
пише се **Ви** или **Ваш**
великим словом.

Да ли знаш чиме се бави уметник, а чиме водитељ?

9.

Занимања

Повежи занимања људи са одговарајућим описом.

Онај ко пече хлеб и пециво
зове се ...

Сликар

Онај ко лечи људе зове се
...

Пекар

Онај ко прави лекове зове
се ...

Апотекар

Онај ко зида зове се ...

Лекар

Онај ко разноси пошту
зове се ...

Зидар

Онај ко кречи зидове зове
се ...

Поштар

Онај ко обрађује њиву зове
се ...

Молер

Онај ко управља авионом
зове се ...

Возач

Онај ко управља
аутобусом или колима
зове се ...

Пилот

Онај ко слика слике зове
се ...

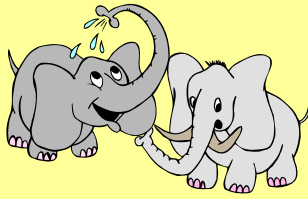
Пољопривредник

10. Бројеви

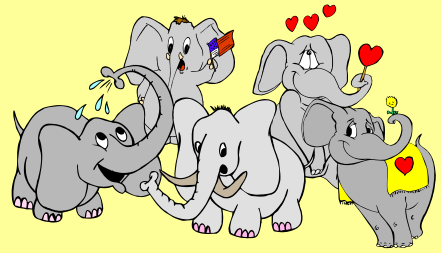
ОСНОВНИ бројеви означавају колико има нечега на броју.

један
слон

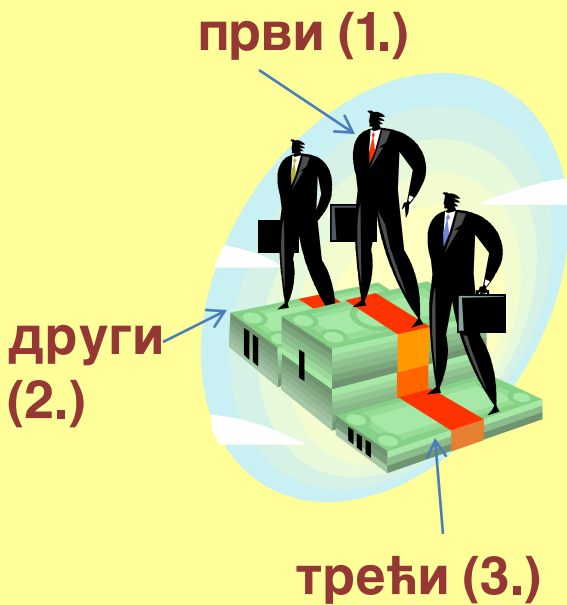
два
слона

пет
слонова

РЕДНИ бројеви одређују ствари и бића по реду.

Ако се пишу арапским бројевима обавезно се ставља тачка иза броја (1., 2., 3., 4. ...). Ако се пишу римским бројевима не ставља се тачка (I, II, III, IV...).

Допуни табелу.

редни број	редни број (словима)
1.	први
2.	други
3.	
4.	
5.	
6.	шести
7.	

Како се означавају редни бројеви у земљи у којој живиш? Да ли се иза броја ставља тачка?

11. Писање бројева

Спој број са својим називом.

Бројеви до 10

Десетице

10	деведесет
20	седамдест
30	тридесет
40	шездесет
50	четрдесет
60	осамдесет
70	педесет
80	двадесет
90	десет

Допуни називе бројева тамо где недостају.

Бројеви од 10 до 20

10	десет
11	једанаест
12	дванаест
13	_____
14	_____
15	_____
16	шеснаест
17	_____
18	_____
19	_____
20	двадесет

Стотине и 1000

100	сто
200	двеста
300	_____
400	_____
500	петсто
600	_____
700	седамсто
800	_____
900	_____
1000	хиљаду

12. Писање бројева (2)

Бројеви од 21 до 1000

У српском језику се бројеви читају редом с десна на лево, као на примеру.

21	двадесет и један
38	тридесет и осам
487	четристо осамдесет и седам
962	деветсто шездесет и два

Напиши словима ове бројеве.

43 _____

79 _____

668 _____

853 _____

Да ли се у земљи у којој ти живиш бројеви читају на исти начин? Како се тамо читају ови бројеви?

Напиши их на језику те земље.

43 _____

79 _____

668 _____

853 _____

13. Рецепт

Анђела хоће да направи проју помоћу овог рецепта:

Проја (пројара)

Потребно је:

- четири јаја
- једна шоља кукурузног брашна
- пола шоље пшеничног брашна
- пола кесице прашка за пециво
- 200 грама ситног, белог сира
- пола шоље уља
- пола шоље млека
- мало соли

Све умутити, усути у подмазан плех и пећи у пећници пола сата на 200 степени.

Анђела је видела да има у својој кухињи: уља, соли и пшеничног брашна. Направила је списак намирница које мора да докупи. Да ли је списак потпун? Ако није, допиши шта недостаје.

- кукурузно брашно
- прашак за пециво

Пробај и ти уз помоћ родитеља да направиш проју код куће.

Напомена

Ове речи значе исто:
плех = тепсија,
пећница = рерна.

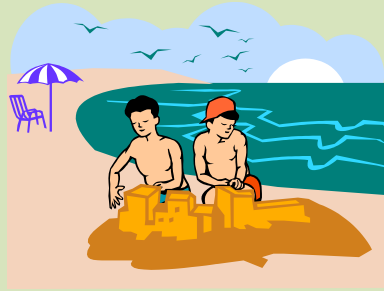
14. Придеви

ПРИДЕВИ описују какво је нешто или чије је нешто или од чега је нешто направљено.

Дечази праве **велику** кулу у песку.

Дечакова капа је црвена.

Пешчана плажа је скоро празна.

Подвуци све придеве у овим реченицама.

Девојка у плавој хаљини има плаву косу, а **црвенокоса девојка** носи розе хаљину. **Високи момак** носи црно одело и белу кошуљу. **Пластични балони** лете.

Од ових речи направи придеве, као на примеру.

Ниш - нишки

Пера – **Перин** → (Великим почетним словом се пише придев настао од личног имена).

град - _____ **метал** - _____

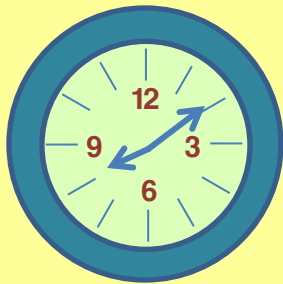
село- _____ **Марко** - _____

Грчка - _____ **Београд** - _____

дрво- _____ **Ивана** - _____

15. Сат

Да ли знаш да читаш време? Спој одговарајући сат са одговарајућим временом.

пола два

осам сати и десет минута

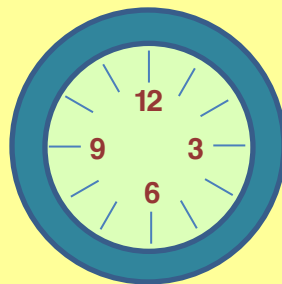
једанаест сати
(часова)

пет до седам

Доцртај казаљке тако да показују време написано испод сата.

петнаест до један

шест сати и двадесет пет минута

Допуни реченице једном од понуђених речи:
поноћ, подне.

Дванаест сати у сред дана се зове _____

Дванаест сати у сред ноћи се зове _____

16. Речце ЛИ и НЕ

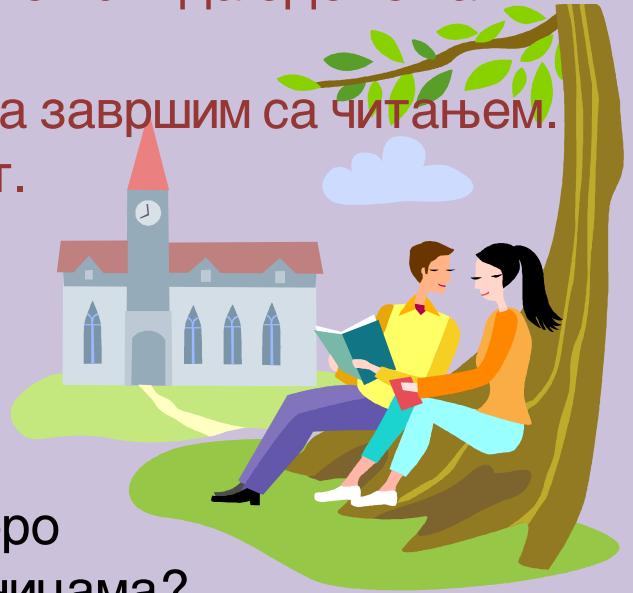
Ове кратке речи зову се **речце** и пишу се увек одвојено.

Момак: Да **ли** си завршила са читањем своје књиге?

Девојка: **Не**, нисам још. А ти?

Момак: **Не**, нисам ни ја. Хоћеш **ли** да одемо на кафу?

Девојка: **Не**, прво морам да завршим са читањем. Сутра имам испит.

Да ли су речце ЛИ и НЕ добро написане у следећим реченицама? Препиши поново реченице тако да буду правилно написане.

Наставник: Јесили готов са тим задатком?

Ученик: Не нисам још.

Наставник: _____

Ученик : _____

17. Писање НЕ уз глагол

У већини случајева се речца НЕ пише одвојено од глагола (речи која означава радњу). Том речцом се нешто одриче.

Речца НЕ се не одваја само у следећим глаголима:
нећу, немам и немој.

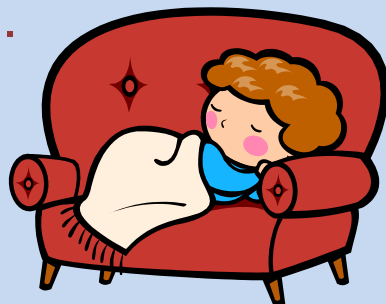
Пример:

Мама: Небојша је заспао на двоседу.

Покрила сам га да **не** назебе.

Немој да га будиш.

Тата: Добро. **Нећу** да га будим.

Заокружи реченице у којима је правилно написана речца НЕ уз глагол.

Немој да храниш животиње у зоолошком врту!

Не заборави да залијеш цвеће!

Нежелим да идеш на пут без мене!

Не мам више новца!

18.

Становници држава

Да ли знаш како се зову становници ових држава? Напиши тамо где недостаје име државе или како се становик те државе зове.

држава	становник
Француска	Француз
Немачка	
Србија	
	Египћанин
Шпанија	
	Канађанин
	Бугарин
	Румун

Да ли знаш чије су ово заставе? Повежи имена држава за заставама.

Аустралија

Европска унија

Србија

Нацртај овде заставу државе у којој живиш.

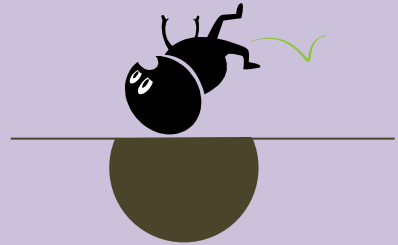
19. Пословице

Пословице су мудре изреке.

Који је тачан крај датих пословица? Заокружи слово испред одговарајућег краја.

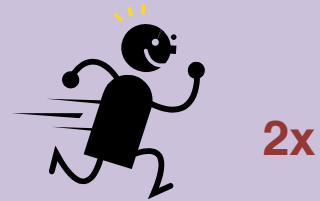
Ко другом јаму копа...

- а)... сам у њу пада.
- б)... физички је радник.

Ко рано рани...

- а)... цео дан зева.
- б)... две среће граби.

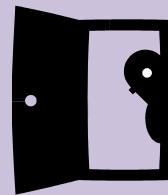
Паметније је...

- а)... пролеће од зиме.
- б)... јутро од вечери.

Лепа реч...

- а)... и гвоздена врата отвара.
- б)...отапа снег.

Да ли знаш шта значе ове пословице и кад се употребљавају? Ако не знаш, питај неког од одраслих да ти објасни.

20. Поређења и супротности

Упореди придеве (као на примеру). Допуни табелу.

придев	+	++
добар	бољи	најбољи
леп	лепши	најлепши
лош		
	тежи	
		најглупљи
лак		
зао	гори	
велик		
мали		

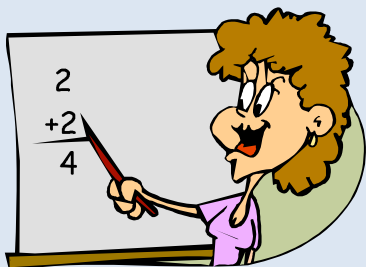
Спој речи које значе супротност, као на примеру.

лепо ретко
 храпаво глатко
 дубоко ниско
 вруће плитко
 високо хладно
 густо ружно

танко светло
 тамно гласно
 тихо брзо
 празно пуно
 весело дебело
 споро тужно

21. Како се каже?

У свакој реченици недостаје по једна реч. Понуђене су две речи испод линије. Напиши на линију тачну реч, као на примеру.

Наставница предаје математику у школи.

у / на

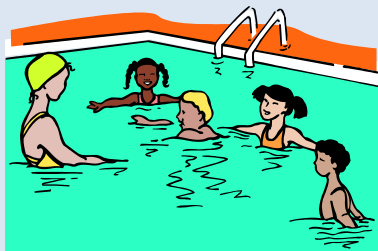
Породица шета _____ парку.
по / на

Он _____ клавир.
игра / свира

Он _____ писмо.
пише / црта

Деца уче _____ пливају.
за / да

Дечак _____ да свира.
тренира / вежба

22. Школа

Реци нешто о себи.

Колико имаш година?

У коју школу идеш и у који разред?

У Србији се полази у школу са седам година. Тада се креће у основну школу. Са колико година се полази у школу у земљи у којој ти живиш?

У Србији основна школа траје осам година. Са четрнаест година се иде у средњу школу.

Да ли знаш колико траје основна школа у земљи у којој живиш? Ако не знаш, питај неког од одраслих.

